

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 828/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen islamin periaatteiden mukaisen pankkitoiminnan mahdollistamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Suldaan Said Ahmedin /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 828/2022 vp:

Olisiko Suomessa mahdollista harjoittaa islamin periaatteiden mukaista pankkitoimintaa samaan tapaan kuin esimerkiksi Saksassa ja

onko julkisella sektorilla mahdollisuuksia vaikuttaa uskovaisten muslimien rahoitusmahdollisuuksiin markkinatoimijan puuttuessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Luottolaitokset ovat keskeinen kotitalouksien ja yritysten rahoituskanava sekä Euroopassa että Suomessa. Luottolaitostoiminnaksi katsotaan toiminta, jossa harjoitetaan luotonantoa omaan luokun ja toiminta rahoitetaan hankkimalla yleisöltä takaisinmaksettavia varoja. Talletuspankkitoiminta on yksi luottolaitostoiminnan muoto, jossa yleisöltä hankitut takaisinmaksettavat ovat erityisen talletussuojan piirissä.

Keskeinen osa luottolaitoksia koskevasta sääntelystä on harmonisoitu Euroopan unionin tasolla EU:n vakavaraisuusasetuksessa (N:o 575/2013) ja luottolaitosdirektiivissä (2013/36/EU). Näissä säädöksissä asetetaan vaatimukset muun muassa luottolaitosten taloudelliselle asemalle, riskienhallinnalle, luotettavalle hallinnolle ja taloudelliselle raportoinnille. Kansallisesti luottolaitosten toiminnasta säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014, luottolaitoslaki), jolla on voimaan saatettu luottolaitosdirektiivi sekä annettu tarpeelliset kansalliset säännökset luottolaitostoimintaa koskien.

Myös muut toimijat kuin luottolaitokset voivat myöntää luottoja. Ellei rahoitustoimintaa harjoittava yritys hanki toimintaansa varten varoja yleisövarainhankinnalla ja toiminta koskee kuluttajaluottojen myöntämistä tai vertaislainojen välittämistä, tällaisen luotonantajan tai luotonvälittäjän on rekisteröidyttävä Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylläpitämään luotonantaja- ja luotonvälittäjärekisteriin. Eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetussa laissa (853/2016) säädetään rekisteröintimenettelystä, rekisteröinnin edellytyksistä, toiminnan harjoit-

tajan pätevyys- ja luotettavuusvaatimuksista sekä toiminnalle asetettavista yleisistä vaatimuksista. Heinäkuun 2023 alussa voimaan tulevan lainsäädäntömuutoksen (L 186/2023) myötä näiden toimijoiden rekisteröinti- ja valvontaviranomaisena tulee olemaan aluehallintoviraston asemesta Finanssivalvonta.

Kuluttajaluottoja koskeva sääntely on niin ikään pitkälti harmonisoitu Euroopan unionissa. Kuluttajaluottosopimuksista on EU-tasolla säädetty kulutusluottodirektiivissä (2008/48/EY) ja asuntoluottodirektiivissä (2014/17/EU). Ne on saatettu kansallisesti voimaan kuluttajansuojalain (38/1978) 7 ja 7 a luvuissa. Kuluttajaluottoja koskevat säännökset liittyvät muun muassa luottojen markkinointiin, luotonantajan tiedonantovelvollisuuteen, luottokelpoisuuden arviointiin, hyvään luotonantotapaan, luottosopimuksen tekemiseen, luottokustannuksiin ja kuluttajavelallisuuteen erinäisiin oikeuksiin luottosopimussuhteessa. Säännösten tavoitteena on muun muassa luottokustannuksia ja luottosopimusehtoja koskevan avoimuuden edistäminen ja kuluttajien ylivieläytymisen torjunta.

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole rajoitettu tietyn uskonnollisen tai aatteellisen suuntauksen pohjalta harjoitettavaa rahoitustoimintaa. Tällaisen toiminnan on kuitenkin täytettävä lainsäädännössä asetetut rahoitustoimintaa koskevat vaatimukset, joista keskeisimpiä on taustoitettu edellä. Lisäksi kaikkien elinkeinon tulee täyttää yleiset lakisääteiset vaatimukset elinkeinotoiminnan harjoittamiselle. Rahoitustoiminnan harjoittamista edellyttävän toimiluvan myöntämisen tai rekisteröinnin edellytysten sekä toimintaa koskevien taloudellisten ja laadullisten vaatimusten arviointi kuuluu toimivaltaiselle viranomaiselle.

Suomen valtion rooli rahoitustoiminnassa liittyy tällä hetkellä elinkeinotoiminnan, viennin, asumisen ja opintojen edistämiseen muun muassa valtiontakaus- ja korkotukijärjestelyin, valtion varoista välitettävien luotoin, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin kautta. Hyvinvointialueet järjestävät toiminta-alueillaan tarpeen edellyttämällä tavalla sosiaalista luototusta sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) perusteella. Valtiovarainministeriössä ei ole vireillä valmistelua julkisen sektorin roolin laajentamisesta muun tyyppiseen rahoitustoimintaan.

Helsingissä 3.4.2023

Valtiovarainministeri Annika Saarikko